

Příloha č. 1 - Právní analýza dca smlouvy - Shrnutí a právní odůvodnění klíčových právních výhrad a důvodů, čím „dca smlouva“ koliduje s ústavním pořádkem ČR

Příloha č. 1 - Právní analýza dca smlouvy - Shrnutí a právní odůvodnění klíčových právních výhrad a důvodů, čím „dca smlouva“ koliduje s ústavním pořádkem ČR

I. Úvodní slovo

Podrobila jsem dca smlouvu komplexní kvalifikované právní analýze z pohledu z pohledu vnitrostátního práva, tak i mezinárodního práva, které dohromady vypovídají o určitém „objektivním stavu této smlouvy“ ve smyslu jejího souladu, resp. nesouladu s Ústavním pořádkem ČR.

Jednak jsem se při analýze zabývala, zda-li dca smlouva koliduje či nekoliduje s ústavními zákony (jako je zejména ústava, ústavní listina práv a svobod a ústavní zákon o bezpečnosti, které právně definují klíčové hodnoty, jež jste povinni skrze svoje jednání ve funkci chránit a uvádět v život), což v sobě zahrnuje i právní posouzení, zda-li dca smlouva svým obsahem (ne)poškozuje, nesnižuje, (ne)pošlapává a (ne)odstraňuje ústavně definované a chráněné nejvyšší hodnoty, mezi které patří zejména:

(i) Ochrana a zachování svrchovanosti, územní celistvosti,

(ii) Ochrana demokratických základů, mezi které patří zajišťování fungování „právního státu“, který ctí a vykonává spravedlnost v duchu legitimacy, legality a rovnosti před zákonem bez jakékoliv diskriminace ve vztahu k vlastním občanům i občanům jiných států a dále řádně plní svoje zákonné povinnosti vůči svému lidu i platné mezinárodní závazky vyplývající z mezinárodního práva,

(iii) Ochrana lidské důstojnosti člověka včetně nezciizitelnosti a neporušitelnosti lidských práv a svobod).

Dále jsem kvalifikovaně právně posoudila a vyhodnotila, zda-li dca smlouva koliduje či nekoliduje s platnými mezinárodními závazky ČR (které na sebe ČR - jako právní stát - převzala dříve a stále platnými ratifikovanými mezinárodními smlouvami), **tak jak plyne z čl. 10 Ústavy. V souvislosti s uzavřením dca smlouvy se jedná zejména o tyto smlouvy:**

(i) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (viz Sdělení č. 94/2003 Sb. m. s.)

(ii) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o obchodu se zbraněmi (viz Sdělení č. 36/2015 Sb. m. s.),

(iii) ratifikovanou mezinárodní smlouvu uzavřenou mezi členskými státy NATO a státy v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil (tzv. NATO SOFA) (viz Sdělení č. 297/1996 Sb. m. s.),

(iv) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o zákazu kazetové munice (viz Sdělení č. 18/2012 Sb. m. s.),

(v) mezinárodní smlouvou s RF o odvracení nebezpečné vojenské spolupráci (viz Sdělení č. 45/2002 Sb. m. s.),

(vi) mezinárodní smlouvou s RF o přátelských vztazích a spolupráci (viz Sdělení č. 99/1996 Sb. m. s.)

(vii) mezinárodní smlouvou s RF o vojensko-technické spolupráci (viz Sdělení č. 25/2003 Sb. m. s.).

V neposlední řadě jsem v tomto ohledu kvalifikovně právně posoudila a vyhodnotila, zda-li ratifikací dca smlouvy ČR neporuší závazky, které pro ní vyplývají z mezinárodního práva, tak jak požaduje čl. 1 odst. 2 Ústavy (zejména zda-li neporušuje mezinárodní lidská práva, a/nebo mezinárodní zásady platné pro vztahy mezi členskými státy Charty OSN a Helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, kteří podepsali Závěrečný akt konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě), jímž jsou ČR a USA vůči sobě navzájem platně vázány a které jsou tedy povinny řádně dodržovat a uvádět v život.

Tento komplexně zjištěný právní stav by měl být právně rozhodný pro všechny dotčené vrcholné státní orgány (Poslaneckou sněmovnu, Senát a Prezidenta ČR) při jejich rozhodování, zda-li uzavřenou dca smlouvu mohou v souladu se svým „slibem“ ratifikovat či nikoliv.

- Proč je třeba předcházet, resp. vyhýbat se schvalování, resp. ratifikaci protiprávních mezinárodních smluv? Protože protiprávní jednání (které zahrnuje i vyjednání a ratifikaci**

protiprávní - právně vadné - smlouvy kolidující s vnitrostátním i mezinárodním právem) sebou nese nejen právní riziko jejich neplnění či dokonce vzniku újmy, ale také negativně ovlivňuje „právní osobnost“ států tím, že se snižuje celkový statut či kredit států (které takové smlouvy mezi sebou uzavírají) na úroveň nevyspělých právních osobností, jež nejsou skutečným právním státem a tvůrcem korektních, přátelských a harmonických vztahů (a podle toho se k nim také ostatní státy reálně s větším či menším respektem a úctou chovají).

- Také je třeba si uvědomit, že **uzavírání smluv, popř. jiných právních aktů ze strany státu** (jimiž dochází k právnímu obcházení, poškozování či pošlapávání těchto klíčových ústavně chráněných hodnot jako je „suverenita“ a charakter mírumilovného právního státu), **nemůže být žádným způsobem obhajitelné z hlediska jejich potenciálního praktického přínosu v rámci tzv. „obecného či veřejného zájmu“** (pod kterým se prosazování těchto „veřejných či obecných zájmů“ včetně uzavírání či vydávání těchto aktů zpravidla schovává). A to jednak proto, že obecný či veřejný zájem v sobě nezahrnuje v rámci existující rovnováhy pouze potenciál „ujednaného praktického užítku, přínosu či prospěchu“, ale rovněž stejný potenciál „právního rizika nenaplnění dohodnuté smlouvy“ (který je pravděpodobný vždy, když dohodnutý přínos či plnění není právně chráněn spravedlivým - legitimně-legálním právním aktem, neboť není právně vymahatelný či vynutitelný), se kterým se ruku v ruce pojí potenciál vzniku budoucí újmy či škody, kterou protiprávní akt sebou vždy nese (a to ve formě nenaplněné či zmařené investice do takového smluvního vztahu včetně budoucího řešení sporu a konfliktů, za kterou si nese poškozený svůj díl právní odpovědnosti). **Je proto potřeba při vydávání či uzavírání právních aktů pozorně zvažovat obě tyto spojené misky vah, neboť „skrytý potenciál nenaplnění a riziko vzniku újmy“ může „potenciál sjednaného budoucího užítku“ nejen vyvažovat, ale dokonce dalece převážít.**

Při své právní analýze dca smlouvy jsem vycházela z konkrétní právní situace, kterou vykreslují tyto relevantní právní skutečnosti, které lze lehce z veřejně dostupných zdrojů ověřit:

a) **Česká republika (dále jen „ČR“) je členem tří konkrétních „uskupení států“, které svým členům nabízejí „systém kolektivní sebeobranu a obranu“ pro případ ozbrojeného napadení či útoku ze strany jiného státu/ů** (kdy vrcholnou organizací z hlediska počtu členských států je OSN, pak NATO a pak EU, které NATO umožňuje využívat jeho kapacity).

b) Přičemž v této souvislosti **v právním řádu ČR již existují jak (i) platně uzavřené mezinárodní smlouvy dostatečně řešící kolektivní obranu v rámci kteréhokoliv z těchto uskupení** (Charta OSN, Severoatlantická smlouva, Smlouva o EU), tak i **dostatečně a vyváženě sjednané právní podmínky upravující statut ozbrojených sil členských států NATO včetně USA v tzv. mezistátní smlouvě „NATO SOFA“**, (která se stala pro ČR platnou v roce 1996, kdy byla zveřejněna ve sbírce jako částka 89/1996).

c) **Stav aktuální „obranyschopnosti Armády ČR“ reálně odpovídá právnímu stavu, kdy ČR se** (jako členský stát OSN i jako smluvní strana ratifikované „Mezinárodní smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě“ a „Mezinárodní smlouvy o obchodu se zbraněmi“) **mezinárodně zavázala podporovat „politiku udržování míru a bezpečnosti v Evropě i ve světě“ cestou:**

(i) **maximálního šetření lidských i hospodářských zdrojů světa (čl. 26 Charty OSN)**, dále

(ii) **postupného kolektivního snižování stavu konvenčních zbraní a postupného odzbrojování** (Sdělení MZV o přijetí mezinárodní smlouvy o konvenčních silách v Evropě pod č. 94/2003 Sb.m.s.), jakož i

(iii) **bránění nelegálnímu obchodu s konvenčními zbraněmi na svém území včetně jejich odklonu na nelegální trhy, na kterém mohou být zneužity** (Sdělení MZV o přijetí mezinárodní smlouvy o obchodu se zbraněmi č. 36/2015 Sb.m.s.) a v nespolední řadě

(iv) **budování „kolektivní bezpečnosti a světového míru“ na jiných základech a pilířích (než je šíření strachu, zbrojení a soupeření) jimiž jsou ve vyspělých suverénních právních státech zejména:**

(a) diplomacie a rozvíjení přátelských vztahů s druhými státy na principu svrchované rovnosti a v duchu práva na sebeurčení národů v duchu závazku žít v míru s jinými státy.

(b) respektování svrchované rovnosti, jakož i rozličnosti osobností jiných států včetně odlišností národů,

(c) rozvoj lidskosti a vyspělosti lidstva skrze posilování úcty k lidské důstojnosti a dodržování přirozených lidských práv a svobod a respektování právní osobnosti (člověk není objektem státní vůle, ale subjektem svébytné vůle),

(d) dodržování mezinárodního práva a plnění mezinárodních smluvních závazků,

(e) budování vlastní obranyschopnosti na neutralitě a obranném systému odolným proti hrozbě násilí a vměšování se do suverenity a politické nezávislosti a jiným negativním vlivům, korupci, neférové spolupráci budované na vazalství, nerovnosti, zneužívání a parazitismu, jakož i dodržování zásady nevměšování a ponechání druhým státům nesení odpovědnosti za protiprávní činy v duchu jejich plné suverenity a svěřeni odpovědnosti za zachování mezinárodního míru a bezpečnosti na Radu bezpečnosti OSN.

(f) řešení mezinárodních konfliktů a sporů pokojnými prostředky.

Tyto klíčové pilíře budování míru a bezpečnosti vnitrostátně i mezinárodně spolu vzájemně souvisejí a vzájemně se ovlivňují s tím, že jejich cílené či nevědomé ohrožování či oslabování jednoho z nich, oslabuje a bortí stabilitu všech ostatních a tím i kolektivní bezpečnost jako celek. A naopak cílené posilování jednoho z nich posiluje ostatní a tím i celou kolektivní bezpečnost.

II. Shrnutí klíčových právních výhrad a nálezů včetně odkazů na právní prameny práva, o které se opírá právní závěr, že „dca smlouva“ koliduje jak s mezinárodním právem, tak i vnitrostátním právem a ratifikací této smlouvy se ČR dopustí porušení mezinárodního práva a státní činitelé porušení Ústavního pořádku.

1. Dca smlouva hned ve svých úvodních ujednáních obsahuje právně podezřelou proklamaci, citují: „uznávající, že přítomnost ozbrojených sil USA na území ČR podle této dohody JE SE SOUHLASEM ČR A S PLNÝM RESPEKTEM K ÚSTAVĚ ČR A ČESKÉMU PŘÁVU.

Pokud toto souhlasné prohlášení obou států právně vyložím podle čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10 Ústavy, podle kterých platí, že:

a) Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva.

b) Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva,

pak v tomto právním rámci nebude již právně nutné, aby Parlament dával souhlas s přítomností ozbrojených sil USA na našem území znovu podle § 43 odst. 3 bod b) Ústavy, neboť tento souhlas již byl dán v rámci ratifikace mezinárodní dca smlouvy, která má právní právní přednost před vnitrostátní Ústavou.

2. Dca smlouva řadou svých ujednání porušuje § 1 ÚZ o bezpečnosti tím, že skrze ni dochází k právně nepřipustnému obchodování s klíčovými hodnotami, které je stát povinen vůči svému lidu chránit a zabránit jejich ničení a pošlapávání. Pokud stát neplní tuto svoji funkci, dochází k porušování jeho primární povinnosti státu (a tedy i selhání).

a) „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejich demokratických základů, ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot státu a svých občanů jsou primární povinnosti státu vůči svému lidu“. V případě ohrožení těchto hodnot se může podle tohoto zákona vyhlásit „nouzový stav“, „ohrožení státu“ nebo „válečný stav“. Je třeba si uvědomit, že právě právní i faktická důsledná ochrana těchto „klíčových trvalých hodnot“ ze strany státu a jejich „nesměňování za

dočasné hmotné výhody a plnění od druhých“ vede na vnitrostátní i mezinárodní úrovni k zajišťování bezpečného prostoru v zemi pro své občany, stejně tak jako vede k „zajišťování míru a bezpečnosti země“ řádné naplňování závazných mezinárodních závazků ve vztahu k ostatním státům a uzavírání smluv se státy při dodržování obecně platných mezinárodních zásad pro přátelské vztahy a spolupráci mezi státy (viz výše zmíněné klíčové pilíře budování bezpečnosti a míru ve světě, které vyplývají z Charty OSN, k jejímuž dodržování a naplňování se ČR právně zavázala).

b) Proto jsou tyto klíčové hodnoty naší země chráněny právními normami nejvyšší právní síly a ukládá se jejich ochrana a zabezpečování „ozbrojeným silám a sborům“ podřízeným Ministerstvu obrany (viz čl. 3 ústavního zákona o bezpečnosti), což potvrzuje i jemu podřízený „zákon o zajišťování obrany ČR“, podle kterého je „Obrana státu“ souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Proto jakékoliv právní akty a jednání státu, jež ohrožují či umenšují „svrchovanost ČR“ a/nebo porušují či odstraňují demokratické základy zahrnující i principy právního státu, je v duchu § 9 Ústavy jednáním nepřijatelným a protiprávním (nelegálním), kolidujícím s ústavním zákonem o bezpečnosti a porušujícím ústavní pořádek ČR. Objasnění co obnáší chráněná hodnota „Suverenita“ je uvedeno v příloze.

c) Mezi těmito klíčovými hodnotami, které má stát v rámci „ochrany bezpečnosti“ povinně chránit (protože jejich důsledná ochrana a neodstraňování zajišťuje státu a jeho lidu „bezpečnost“ ve vztahu k jiným státům i ve vztahu k prevenci vnitřních konfliktů), není vůbec to, co upravuje zejména v čl. 5, 6, 10, 16, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 26 dca smlouva, tj. „jednostranná /nereciproční ochrana bezpečnosti a zájmů ozbrojených sil cizí státní moci, jejich občanů (blízkých osob vojáků) a jiných osob s právní osobností (dodavatelů) včetně jejich materiálu či majetku, jakož i poskytnutí nejrůznějších plošných imunit, výsad a nejrůznějších výhod, které se neopírají o skutečné smysluplné důvody, ani případné zásluhy, a to navíc způsobem, který je z pohledu práva zjevně „diskriminační“ v tom smyslu, že tak činěno v právním rozporu se „spravedlivou rovností před zákonem“ (kterou upravuje čl. 26 ratifikovaného Mezinárodního paktu o obč. a politických právech), anebo je tak činěno na úkor práv ostatních, a to nejen vlastních občanů, ale i na úkor ostatních smluvních partnerů NATO (jejichž statut upravuje NATO SOFA).

d) Mezi těmito hodnotami, které má stát v rámci „ochrany bezpečnosti“ jako „základ tvoření svojí bezpečnosti“ chránit není ani to, co v čl. 3, 4, 18, 20, 22 ve spojení s čl. 7 dca smlouvy upravuje, tj. „údajné zajišťování bezpečnosti země cestou „nijak nekontrolovaným navyšováním a průchodu zbrojního kontingentu a ozbrojených sil a materiálu na našem území“, kdy tento závazek koliduje s mezinárodními závazky ČR plynoucími z ratifikovaných mezinárodních smluv.

3. Dca smlouva svým obsahem obchází, koliduje či může jejím naplňováním ve vztahu k USA porušovat řadu ratifikovaných mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána ve vztahu k jiným státům. Jedná se zejména o tyto mezinárodní smlouvy (které jsou součástí našeho právního pořádku a které je ČR povinna v duchu ústavy dodržovat a po dobu jejich platnosti naplňovat):

- (i) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (viz Sdělení č. 94/2003 Sb. m. s.)
- (ii) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o obchodu se zbraněmi (viz Sdělení č. 36/2015 Sb. m. s.),
- (iii) ratifikovanou mezinárodní smlouvu uzavřenou mezi členskými státy NATO a státy v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil (tzv. NATO SOFA) (viz Sdělení č. 297/1996 Sb. m. s.),
- (iv) ratifikovanou mezinárodní smlouvu o zákazu kazetové munice (viz Sdělení č. 18/2012 Sb. m. s.),
- (v) mezinárodní smlouvou s RF o odvracení nebezpečné vojenské spolupráci (viz Sdělení č. 45/2002 Sb. m. s.),

(vi) mezinárodní smlouvou s RF o přátelských vztazích a spolupráci (viz Sdělení č. 99/1996 Sb. m. s.)

(vii) mezinárodní smlouvou s RF o vojensko-technické spolupráci (viz Sdělení č. 25/2003 Sb. m. s.).

4. Dca smlouva svým obsahem obchází, koliduje či bude jejím naplňováním v rámci vztahu mezi ČR a USA porušovat nejen zásady vtělené do Charty OSN (zejména cíle a zásady uvedené v čl. 1 a 2 Charty), ale i tyto obecně závazné zásady mezinárodního práva pro přátelské vztahy a spolupráci mezi státy:

i) Udržovat pokojné a přátelské styky mezi národy opřené o úctu a dodržování a práva na sebeurčení národů a svrchované rovnosti včezně práv z této svrchované rovnosti plynoucí, jako je právo na rovnost (stejná práva a povinnosti v rámci mezinárodního práva), územní celistvost, na svobodu a politickou nezávislost, svobodně si volit a určovat politický, sociální, hospodářský a kulturní systém, jako i právo stanovit si své zákony a předpisy, právo vytvářet své vztahy k jiným státům v souladu s mezinárodním právem v duchu zásad podle této deklarace, hranice měnit pokojnými prostředky a na základě dohody, právo být i nebýt členem mezinárodních organizací, jakož i smluvní stranou mezinárodních smluv a spojeneckých dohod, právo na neutralitu.

ii) Zákaz zdržení se hrozby silou nebo použití síly proti územní celistvosti nebo politické nezávislosti proti jinému státu včetně zákazu projevu síly, jehož cílem je přimět druhý stát k tomu, aby se vzdal plného uplatňování svých svrchovaných práv (viz první zásada). Dále platí povinnost zdržet se ve vztazích jakýchkoliv represálií s použitím síly, jakož i řešit vzájemné spory použitím síly či její hrozbou.

(iii) Zásada svrchované rovnosti a respektování práv vyplývajících ze svrchovanosti, která v sobě nese tři povinnosti respektovat osobnost jiných států, plnit mezinárodní závazky a žít v míru s ostatními státy.

(iv) Zásada pokojného urovnávání sporů, která v sobě nese zejména povinnost států urovnovat mezi sebou spory pokojnými prostředky způsobem, který neohrožuje mezinárodní mír, bezpečnost a spravedlnost, dále povinnost používat při jejich řešení takových prostředků podle vlastní volby (od vyjedávání, přes smírčí, mediační, arbitrážní řešení až po soudní řešení a nepodaří-li se dospět k řešení těmito prostředky, jsou strany povinny hledat dále urovnání sporu způsobem, na kterém se dohodnou) a dále povinnost vystříhat se jednání, které může zhoršit situaci mezi stranami sporu do té míry, že by bylo ohroženo udržení mezinárodního míru a bezpečnosti a tím i ztíženo mírové urovnání sporu.

(v) Nevměšování do vnitřních záležitostí, která v sobě nese zejména zákaz vměšovat se přímo či nepřímo z jakéhokoliv důvodu do záležitostí jiného státu a zasahovat do politické nezávislosti a územní celistvosti zahrnující jakékoliv vojenské intervence či hrozby včetně obsazení a jiná opatření, která jsou v rozporu s mezinárodním právem, jakož i zákaz jakkoliv podporovat na jiném území teroristickou činnost, jakož i zákaz trpět na svém území podvratnou činnost nebo ozbrojenou činnost namířenou k násilnému svržení vlády v jiném státu, jakož i povinnost zdržet se jakéhokoliv vojenského, politického, hospodářského nebo jiného nátlaku s cílem donutit jiný stát, aby se mu podřídil, anebo aby svému vlastnímu zájmu podřídil výkon svrchovaných práv tohoto státu, zejména aby z toho těžil výhody jakéhokoliv druhu na úkor jiného státu (vyjimku tvoří taková opatření, která jsou zásahem Rady bezpečnosti OSN proti státu, který ohrozil či porušil mír nebo se dopustil útočného činu).

(vi) Spolupráce mezi státy bez diskriminace, která v sobě nese povinnost dodržovat plnou rovnost států mezi sebou, jakož i povinnost spolupracovat mezi sebou způsobem, který zvyšuje blahobyt vlastního lidu a přispívá k uskutečnění jeho tužeb.

(vii) Poctivé plnění závazků mezinárodního práva, která v sobě nese zejména právo států stanovit si vlastní zákony a předpisy a postupy, které budou přihlížet k obecně uznávaným zásadám a normám mezinárodního práva nejvyšší právní síly, které mají přednost před ostatními (jako je Charta OSN). Současně v sobě nese i závazky státu jako je zejména povinnost plnit poctivě svoje závazky z platných mezinárodních smluv, jichž je stranou a plnit závazky z obecně uznávaných norem a zásad obyčejového mezinárodního práva (jako např. Všeobecná deklarace lidských práv a závěrečný akt Helsinké konference atd.)

5. Dca smlouva ve svém čl. 29 nepřipouští jakékoliv řešení právních sporů s pomocí nestranné osoby v případě, že nebudou vyřešeny jednáním smluvních stran a je vyloučeno právní řešení sporů skrze vnitrostátní i mezinárodní soudy ale i jiné nestranné osoby

(mediátory, arbitry atd.), přestože státy mají podle čl. 33 Charty OSN povinnost řešit spory mírovými prostředky s pomocí jiného. Tento způsob „nastavení řešení sporů“ je nejen pro ČR velmi nevýhodné, ale je i právně „nestandardní“ a ukazuje na skryté obavy stran nechat dca smlouvu právně přezkoumávat právními autoritami. Toto ustavení koliduje s obecně platnou mezinárodní zásadou OSN o mírovém řešení sporů.

6. Dca smlouva je svým obsahem nejen z pohledu výkonu spravedlnosti „nelegitimní a nelegální“, ale svým charakterem je smlouvou typicky „vazalskou“ či úmluvou poručenskou, která však nemůže být uzavřena pro území, která se stala členy OSN, neboť vzájemné vztahy mezi členy OSN jsou založeny na zásadě svrchované rovnosti (viz čl. 73 Charty OSN). Podle dca smlouvy má ČR a její orgány při plnění smlouvy sloužit namísto, primárně zájmům vlastní země a svému lidu, protistraně, kterou je cizí velmoc USA, což je zcela v rozporu se svrchovanou rovností států. Podřízené či vazalské postavení ČR ve vztahu USA jasně plyne zejména z článků 3, 4, 5, 6, 7, 12, 21, 24, 29 dca smlouvy, podle kterých se USA budou na území ČR chovat fakticky jako „teritoriální suverén (což je stát, který nad určitým územím vykonává svoji suverenní moc, výsostná práva a má ve svém postavení zjevnou převahu). **Svoji mocenskou převahu USA projevují a získávají nad ČR nejen (i) reálným omezováním rovnosti, svrchované moci a kontroly ČR nad svým vlastními územím, lidmi a činnostmi, které se odehrávají v jejím výsostném prostoru na místech (které jsou z hlediska obrany strategické), ale i mimo ně, ale také (ii) skrze nepoměrně neférové podmínky, které nastavují mezi oběma státy nerovnocenný a nevyvážený smluvní vztah z pohledu vzájemného plnění** (co kdo poskytne a získá po dobu vztahu min. 10 let).

Je třeba si uvědomit následující:

a) **ČR není povinna a není nijak nucena žádnou takovouto podřízenou smlouvou s USA uzavírat, což plyne jednak z uzavřené ratifikované MS o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (podle níž má ČR právo být i nebýt smluvní stranou spojeneckých smluv) a dále z faktu, že na ČR RF nijak neútočí, ani jí nevyhlásila válku, neporušuje vůči ní ani mezinárodní smlouvy, UA není členem NATO ani EU a ani není smluvním partnerem, vůči kterému by měla ČR platný mezinárodní závazek ke kolektivní obraně.**

b) **ČR nemá ani právní potřebu tak činit, protože vše, co je právně nutné smluvně ošetřit v případě pozvání vojenských sil USA na území ČR pro dobu jejich pobytu již právně zcela dostačujícím a vzájemně férovým způsobem řeší stále „platná mezinárodní smlouva sjednaná mezi členskými státy NATO o statutu ozbrojených sil (tzv. NATO SOFA z roku 1951). Tato NATO SOFA smlouva oproti dca smlouvě všestranně férově (recipročně) poskytuje všem členům NATO stejné výhody a výsady při zachování „suverenity ČR“ nad svým územím, příchodem amerických sil a jejich pobytem v ČR včetně dovozu a vývozu vojenského i nevojenského materiálu, zachování trestní jurisdikce i jisté možnosti řešení případných sporů skrze RADU NATO, a proto je z tohoto pohledu daleko více právně nejen dostačující, ale i výrazně přijatelnější a spravedlivější, než dca smlouva s USA.**

c) **ČR by se naopak měla s ohledem na svoje platné mezinárodní závazky a aktuální stav svojí armády přestat v duchu právně závazné Charty OSN (která má podle čl. 52 ve spojení s čl. 103 absolutní právní přednost před všemi oblastními mezinárodními dohodami) jakkoliv vměšovat a aktivně zapojovat do vojenského konfliktu na UA proti RA. A to jednak proto, že je (i) primárně vázána mezinárodním závazkem „podporovat nastolení a udržování mezinárodního míru a bezpečnosti cestou co nejmenšího odčerpávání lidských a hospodářských zdrojů světa na zbrojení“. A dále že (ii) není dosud právně s jistotou vyloučeno, že RF svoje vojenské operace na UA neopírá o čl. 53 a 107 Charty OSN (což by právně znamenalo, že tyto vojenské akce mají legitimní základ a nelze jim bránit).**

d) Poskytování neférových podmínek, nepřiměřených plnění, nerovných a nrecipročních výsad a výhod jinému státu (potažmo jeho občanům) na úkor svého vlastního prospěchu (resp. na úkor vlastních občanů), je projevem slabosti, podřízenosti a selhání s pohledu porušení zásady svrchované rovnosti států.

e) Poskytování nerovných a nrecipročních výsad a výhod jinému státu či občanům jiného státu na úkor vlastních na úkor vlastních hodnot či výměnou za ně, které prokazatelně porušuje klíčové hodnoty a zásady vnitrostátního i mezinárodního práva, stejně jako „fyzická přítomnost amerických ozbrojených sil včetně jejich bojových zbraní a materiálu na území ČR“ (kdy právně nemůžeme vyloučit ani skladování či výrobu biologických a jiných zbraní) není z pohledu právního nic, co by skutečně reálně zakládalo spojenectví, které by vzájemně tvořilo či zvyšovalo „skutečnou bezpečnost obou států“ (jak nepravdivě proklamuje v úvodu dca smlouva a pro což se mimo jiné údajně tato smlouva uzavírá). Z logického, právního i obchodního hlediska je tomu přesně naopak.

Logické hledisko: Přítomnost USA ozbrojených sil na našem území a poskytnutí jim výsad, imunity a suverenity operovat na našem území vede ke zvyšování napětí a strachu nejen mezi lidmi uvnitř naší země, ale i ve vztahu k RF, která je stranou válečného konfliktu a od které nám údajně hrozí útok a nebezpečí).

Právní hledisko: Z obecně závazného pramene mezinárodního práva (Charty OSN, jejíž členy jsou ČR, USA, všechny evropské země, UA i RF) jasně vyplývají nejen cíle, ale i zásady, od kterých se odvozuje dovolené (legitimní) jednání všech členů spojených národů. Z hlediska smluvního je pak evidentní, že USA zneužívá slabé ČR k naplňování svých cílů druhou stranou a podle toho s ní zachází.

Obchodní hledisko: Kdo se staví do role hostitele, který má materiálně dotovat min. 10 let pobyt svého spojence na svůj účet, ačkoliv je reálně v situaci, kdy tak bude muset činit na dluh a na úkor vlastních občanů, je nepokorný, slabý a naivní altruista se sebedestruktivním postojem k životu a jako smluvní partner projevuje přehnaný (nezdravý) zájem na spolupráci, i když nebude fungovat na zásadě svrchované rovnosti států a vzájemně prospěšné výměně.

A naopak spojenec, který se smluvně staví do role silného spojence, který chce být dotován a chce získat oproti ostatním spojencům exklusivní výhody a výsady, které jsou na úkor druhé smluvní strany (potažmo jejích občanů), je bezskrupulózní egoista a parazit, který umí zneužívat svojí pozice a síly směrem k nastolení svojí nadřízenosti a převahy a jako smluvní partner tím projevuje, že nemá zájem na skutečně rovnocenné spolupráci a přátelském vztahu, který se staví a buduje na zásadě svrchované rovnosti států a vzájemně prospěšné výměně. Spojenci a přátelé se vzájemně podporují a spojují síly, nikoliv však způsobem, který je na úkor jednoho z nich, anebo který vede ke ztrátě vlastní moci, kompetence, suverenity či k jednostrannému odčerpávání zdrojů jednoho z nich. Neférová – nespravedlivá dohoda, která nastoluje plnění stran tak, že náklady na spolupráci jdou k tíži výhradně jedné z nich a prospěch a výhody čerpá a těží druhá z nich, není aktem dvou svrchovaných rovnocenných partnerů a spojenců a nejedná se mezi nimi o vzájemně přátelské či spojenecké jednání, ale o zneužívání a těžení ze slabosti. **Toto parazitické nespravedlivé nastavení spolupráce ve prospěch USA na úkor ČR je o to více alarmující, že naše země aktuálně v takové „ekonomické situaci“, která jí takovouto roli „hostitele“ na 10 let reálně nedovoluje.**

7. Dca smlouva je svým obsahem nespravedlivá a hrubě diskriminační, a to jak vnitrostátně ve vztahu k vlastním občanům a českým vojákům na úkor amerických vojáků a jejich blízkých osob (kdy se jedná o porušení mezinárodní „rovnosti před zákonem“ podle čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (vyhl. č. 120/1976 Sb.). Dca smlouva (v porovnání s NATO SOFA) tuto nespravedlivou nerovnost před zákonem (opřenou pouze o

fakt, že jde o subjekty práva pod vládou USA) zavádí zejména ve svých člancích 3, 4, 5, 6 a 7, 10, 12, 15, 29 zcela nestandardní, exklusivní a výsadní právní postavení osob spadajících pod ozbrojené síly USA, dodavatele USA i civilní složku, jež z právního pohledu skrze „nerovnost a nespravedlnost“ vytváří podhoubí pro budoucí mezilidské i mezinárodní konflikty a pro zneužívání tohoto postavení. Rovněž vytváří „živnou půdu“ pro (i) korupční jednání, (ii) neregulované podnikatelské aktivity, (iii) nelegální obchodování s vojenským i nevojenským zbožím a materiálem, (iv) nekontrolovaný vstup a odchod osob na území ČR, (v) šíření kriminality a obcházení či vyhýbání se výkonu spravedlnosti a jiné další nežádoucí chování. **Dca smlouva je hrubě nespravedlivá a diskriminační i mezinárodně ve vztahu k vojákům ostatních členských států NATO, na které se právně vztahuje již platná ratifikovaná mezinárodní vícestranná smlouva uzavřená mezi členskými státy NATO o statutu jejich ozbrojených sil (viz Sdělení č. 297/1996 Sb. m. S), s tím, že pro USA budou tyto smluvní podmínky právně nahrazeny dca smlouvou.** To reálné znevýhodňování členských států NATO může vést k reakci - následku, že členské státy NATO budou toto „znevýhodňování“ recipročně ČR oplácet, ev. může vést k budoucím právním sporům a konfliktům pro porušování mezinárodní zásady pro přátelské vztahy a spolupráci mezi státy.

8. Dca smlouva svým obsahem obchází, koliduje či může jejím naplňováním ve vztahu k USA porušovat obecně závazné zásady mezinárodního práva pro přátelské vztahy a spolupráci mezi státy (zejména (i) zásadu nepoužití síly a hrozby silou, (ii) zásadu nevměšování, (iii) zásadu „mírového urovnání sporů, (iv) zásadu spolupráce bez diskriminace, (v) zásadu svrchované rovnosti, jakož i (vi) zásadu poctivého dodržování mezinárodních závazků). Svými ustanoveními (i) jimiž se umožňuje nekontrolované navyšování počtu ozbrojených sil v Evropě, se zesiluje celkové napětí mezi RF a státy na území Evropy a tím i celkové ohrožení míru a bezpečnosti ve světě (což lze vykládat i jako projev soupeření a hrozba vojenskou silou), (ii) Přítomnost cizích vojsk na území ČR se souhlasem ČR indikuje, že se jedná skrytě o tzv. „intervenci na pozvání“ (která se může změnit ve vojenskou okupaci), (iii) dca smlouva nepřipouští jakékoliv řešení sporu s pomocí nestranné osoby (přestože státy mají podle čl. 33 Charty OSN povinnost řešit spory mírovými prostředky s pomocí jiného), (iv) a (v) dca smlouva je z diskriminační (protože povyšuje a dává výsostné postavení jednomu státu nad ostatními, potažmo občanům jednoho státu nad občany ostatních států), (vi) dca smlouva porušuje mezinárodní právo i vnitrostátní právo ČR.

9. Dca smlouva je uzavřena na dobu minimálně 10 let s tím, že kterákoliv strana ji může vypovědět výpovědí s relativně dlouhou jednoroční výpovědní lhůtou. Přitom Dca smlouva neumožňuje ani možnost přerušování provádění smlouvy, ani podání dřívější výpovědi (např. v případě, kdyby ČR potřebovala využívat vojenská zařízení a prostory pro vlastní potřeby či sebeobranu, nebo v případě, že se prakticky ukáže, že spolupráce stran podle této smlouvy nenaplnuje vytyčené záměry, pro které ji sjednaly), ani neupravuje odstoupení (např. v případě jejího porušování). V kontextu s ujednáním čl. 29, podle kterého nelze spory vzniklé z této smlouvy řešit s pomocí vnitrostátního anebo mezinárodního soudu, ani jiného orgánů, je tedy tato dca smlouva nestandardní a právně riziková i z pohledu omezených právních i reálných možností dovolat se protiprávnosti (nulity či nicotnosti) této smlouvy, jakož i jiných právních možností, které umožňují nastolení spravedlnosti v případě zneužívání pravomocí ze strany USA.

10. Závěrem je třeba upozornit na čl. 6 řešící bezpečnost, který v sobě zahrnuje dohodu o spolupráci při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti všude tam, kde to bude namístě (tedy i mimo vojensky vymezená území) s tím, že podle dca smlouvy budou ozbrojené síly USA oprávněny přijímat veškerá přiměřená opatření nezbytná k udržení či obnovení pořádku na území ČR, a to i ve vztahu k českým občanům.

Cítace článku 6 BEZPEČNOST

1. Česká republika přijme taková přiměřená opatření, která jsou nezbytná k zajištění ochrany, zabezpečení a bezpečnosti ozbrojených sil USA, dodavatelů USA, českých dodavatelů, závislých osob

a umístěného materiálu, jakož i ochrany a bezpečnosti úředních informací USA. V rámci této odpovědnosti budou české orgány a orgány ozbrojených sil USA úzce spolupracovat, aby zajistily takovou bezpečnost a ochranu, včetně zřízení společných hlídek či podobných bezpečnostních opatření za účelem udržení veřejného pořádku a bezpečnosti tam, kde to bude namístě.

2. Pro účely udržení či obnovení pořádku, zajištění kontinuity vojenských operací a ochrany ozbrojených sil USA, dodavatelů USA, českých dodavatelů a závislých osob, jsou ozbrojené síly USA oprávněny k přijímání veškerých přiměřených opatření nezbytných k užívání, provozu, obraně nebo kontrole dohodnutých zařízení a prostorů ozbrojenými silami USA. Orgány ozbrojených sil USA budou taková opatření a plány na ochranu sil koordinovat s příslušnými orgány České republiky s výjimkou případů, kdy naléhavé operační okolnosti takovou koordinaci neumožňují. Orgány ozbrojených sil USA budou okamžitě informovat české orgány o jakýchkoli osobách, kromě příslušníků ozbrojených sil USA či závislých osob, vůči kterým byla tato opatření uplatněna a budou, v případě potřeby a pokud je to namístě, provádět koordinaci tak, aby umožnily převzetí takových osob českými orgány.

3. Česká republika si ponechává primární odpovědnost za bezpečnost vně dohodnutých zařízení a prostorů.

Z tohoto článku lze usuzovat, že dca smlouva může být právně uzavírána i proto, že si vládní představitelé ČR skrze tuto dohodu zajišťují vojenskou ochranu a pomoc USA pro účely řešení budoucích vnitřních konfliktů, ke kterým může dojít v souvislosti s dalšími jejími kroky a prosazovanou politikou, která se nelíbí českým občanům. „Zásada nevměšování všeobecně zakazuje všem státům nebo skupinám států intervenovat přímo nebo nepřímo do vnitřních nebo vnějších záležitostí státu. Zakázaná je taková intervence, která zasahuje do záležitostí státu, o kterých je tento na základě principu suverenity oprávněn svobodně rozhodovat. Takovými záležitostmi jsou volba politického, ekonomického, sociálního a kulturního systému, jakož i formulace zahraniční politiky.“ Ve vnějších věcech nemůže donucovaný stát rozhodovat svobodně o své zahraniční politice, o zahraničním obchodu, o stycích s druhými státy, o sjednávání mezinárodních dohod, o přístupu k mezinárodním smlouvám, o účasti na mezinárodních konferencích nebo o členství v mezinárodních organizacích. **Mezinárodně právně dovolenou intervencí (dovoleným vměšováním) je pak právě tzv. „intevence na pozvání“, kterou lze uplatnit v případech, kdy nemůže být aplikováno právo na sebeobranu podle článku 51 Charty OSN, protože se jedná o vnitřní konflikt, při kterém nedošlo k ozbrojenému útoku ze strany jiného státu nebo z území cizího státu. Pokud chce tedy vláda zajistit bezpečnost státu proti bezpečnostním hrozbám, které nepramení zvenčí od jiných států, ale zevnitř z ohnisek nacházejících se na vlastním území, pak může pozvat na své území ozbrojené síly cizího státu, aby pomohl zpacifikovat podvrtné zdroje těchto vnitřních konfliktů.**

Právní otázku, zda-li může dca smlouva legitimně zahrnovat kromě „zajišťování obrany proti vnějšímu napadení“ také „zajištění vnitřní bezpečnosti na území ČR“ (což právně řeší výše citovaný čl. 6, který výslovně upravuje spolupráci při zajišťování vnitřní bezpečnosti, podle kterého jsou ozbrojené síly USA oprávněny k přijímání veškerých přiměřených opatření nezbytných za účelem udržení či obnovení pořádku, a to v naléhavých případech i bez koordinace s orgány ČR) nám zodpovídá ústavní zákon o bezpečnosti ve spojení se zákonem o obraně.

§ 1 ústavního zákona o bezpečnosti ve spojení s § 2 odst. 1 a § 4 zákona o obraně ČR stanoví primární povinností státu vůči svému lidu (a tedy i účel jeho založení), mezi které patří **zajištění ochrany těchto klíčových hodnot jako je svrchovanost, územní celistvost, ochrana demokratických základů zahrnující výše zmíněné principy demokracie a právního státu** (fungující na svrchovanosti člověka a občana, jeho důstojnosti a neporušitelnosti jeho zdrojových, přirozených, bytostných práv, jakožto zdroje státní moci a primárního suveréna, jakož i na dodržování a naplňování zásad a závazných pramenů mezinárodního práva včetně platných závazků plynoucích z ratifikovaných mezinárodních smluv a povinností plynoucích z vnitrostátních zákonů, které tvoří ústavní pořádek ČR), dále i **ochrana života obyvatel na vlastním území včetně jejich majetku před vnějším napadením.**

„Obrana státu“ (podle zákona o zajišťování obrany ČR) pak zahrnuje **souhrn opatření vedoucích k zajištění ochrany výše zmíněných klíčových hodnot a k výstavbě účinného systému „obranyschopnosti“ státu**

proti vnějšímu napadení“ (tedy tento zákon obranu státu nedefinuje jako obranu, která může zahrnovat i činnosti zaměřené na zajišťování „vnitřní bezpečnosti ve státu včetně veřejného pořádku“ (což spadá do kompetence „Ministerstva vnitra“ a jemu podřízené policie).

V tomto výše uvedeném legálně - legitimním (spravedlivém) rámci lze právně dospět k závěru, že dca smlouva prokazatelně z právního pohledu koliduje s ústavním pořádkem ČR a dále, že právně dovoleným (legitimním a legálním) záměrem a předmětem činnosti státu není zejména:

(i) jakékoliv vojenské řešení konfliktů mezi státy, které nejsou členy NATO ani EU (se kterými máme dohodu o kolektivní sebeobraně) ale jsou členy OSN (stejně jako ČR) podléhají právně závazným postupům podle Charty OSN, jež má jako právní pramen absolutní právní přednost.

(ii) rozšiřování jakéhokoliv válečného konfliktu, který probíhá mimo území našeho státu, o naše vlastní území skrze zakázané jednání, jež má znaky „nedovoleného používání síly či hrozby silou, nebo nedovoleného vměšování se do konfliktu vyvíjením nátlaku na politickou nezávislost jiného státu, které fakticky směřuje k rozšíření daného konfliktu o vlastní území“,

(iii) „právně nepodložené a neodůvodněné vojenské podporování jedné či druhé strany tohoto konfliktu, a to zejména za právní situace, kdy není stroprocentně právně vyloučeno, že daný vojenský konflikt je či může být v budoucnu právně posouzen jako „právně dovolená vojenská akce“, která má právní oporu v čl. 53 a čl. 107 Charty OSN. V tomto ohledu je tedy stát povinen diplomaticky a pokojným způsobem (předtím, než se rozhodne jakkoliv vměšovat a zapojovat do válečného konfliktu probíhajícího mimo jeho území) zjistit jednak (i) právní důvod vzniku daného konfliktu u jeho samotných stran (zvláště pokud je stranou konfliktu stát, se kterým má ČR uzavřenu řadu mezinárodních smluv), a dále (ii) zjistit u Rady bezpečnosti OSN, zda-li ve věci daného konfliktu ve světě (mimo území našeho státu) probíhá či neprobíhá konkrétní „donucování akce“ Rady bezpečnosti OSN a proč tomu tak v daném případě je. Relevantní články závazné Charty OSN cituji na str. 12 a 13).

(iv) přenesení vlastní kompetence (suverenity) na jiný stát pod rouškou „obranu státu“, jež zahrnuje výkon či spolupráci při výkonu činností, které nejsou zákonem právně definovány jako „obrana státu“ (zákon výslovně upravuje pouze taková opatření, která slouží k obraně proti vnějšímu napadení).

Vypracováno a zveřejněno: 19.6.2023

Mgr. Daniela Šenarová
holistický právník, advokátka a zapsaná mediátorka
office@senarova-daniela.cz
www.senarova-daniela.cz